Dosarul № 2r-19/2025 I instanţă
Nr. PIGD 2-24047358-05-2r-20032025 judecător Ghidirim Sofia
judecătoria Cimişlia
sediul central

D E C I Z I E

07 mai 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Sud sediul Comrat
în componenţa:
președinte de şedinţă, judecător Mironov Andrei
judecători Colev Grigori și Hudoba Valeri

judecând în conformitate cu prevederile art. 426 Cod de procedură civilă fără participarea părţilor la proces în ordine de recurs recursul declarat de avocatul Surdu Oxana în interesele reclamantului Silimiţan Igor împotriva încheierii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 28 ianuarie 2025, privind suspendarea examinării acţiunii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Silimiţan Igor către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului raportor pe fondul cauzei şi în baza argumentelor invocate în cererea de recurs,

C O N S T A T Ă :

1. **<u>Argumentele participanţilor la proces:</u>**

La data de 29 aprilie 2024, avocatul Surdu Oxana în interesele reclamantului Silimiţan Igor a înaintat la judecătoria Cimișlia sediul central cererea de chemare în judecată către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. (f.d.3-8)

Prin încheierea judecătoriei Cimișlia sediul central din 29 ianuarie 2025, s-

a suspendat cererea de chemare în judecată depusă de Silimiţan Igor către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, până la data rămânerii definitive, irevocabile a hotărârii pe cauza penală nr. 2023400205, pornită la data de 12 octombrie 2023 în baza art. 201[1] alin. (2) lit. a) Cod penal. (f.d.126)

În dezacord cu încheierea de suspendare a procesului de judecată, avocatul Surdu Oxana în interesele reclamantului Silimiţan Igor a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii judecătoriei Cimișlia sediul Central din 28.01.2025, ca fiind neîntemeiată, nemotivată, ilegală și care contravine dreptului la un proces echitabil și interesului superior al copiilor minori, și a dispune continuarea procesului civil. (f.d. 129-132)

2. <u>Motivele și argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a indicat că, pe rolul Judecătoriei Cimișlia sediul Central din data de 30.04.2024 se află cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Silimițan Igor împotriva Silimițan Olga cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu tata și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Menţionează că, la data de 28.01.2025 în cadrul ședinței de judecată la etapa audierii părților în proces, fără a parveni careva cereri în acest sens, judecătorul s-a retras în camera de deliberare unde a emis încheierea de suspendare a procesului civil care vizează trei copii minori, până la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii pe cauza penală nr.2023400205 pornită la 12.10.2023.

Consideră că judecătorul a comis un abuz grav prin emiterea unei astfel de încheieri neîntemeiate, ilegale și nemotivate.

Susţine recurentul că, în cazul încasării pensiei de întreținere pentru copii minori, legătura dintre procesul civil și cauza penală de violență în familie nu este directă. Invocă că pensia de întreținere este un drept al copilului, nu al părintelui reclamant/pârât, iar obligația de plată a pensiei nu depinde de existența unui dosar penal împotriva unuia dintre părinți.

Făcând trimitere la prevederile art.art. 1, 20 Constituţia Republicii Moldova și art. 261 Cod de procedură civilă, indică că, la soluționarea cererilor de suspendare a procesului civil, precum și în cazul în care se pronunță din oficiu, instanțele de judecată **au obligația de a pronunța încheieri motivate** (articolul 270 alin. (1) lit.

e) din Codul de procedură civilă). Astfel, condiția pronunțării unei încheieri, prin care să fie oferite motive rezonabile la soluționarea unei cereri, reprezintă o garanție procedurală esențială a dreptului de acces liber la justiție.

Totodată menţionează că, obligația instanțelor de judecată de a-și motiva deciziile reprezintă o garanție procedurală esențială, pentru că le demonstrează părților că argumentele lor au fost avute în vedere și le oferă posibilitatea de a formula obiecții sau de a contesta hotărârea și servește, de asemenea, pentru prezentarea motivelor hotărârii judecătorești către public.

Totuși consideră că, în cazurile care vizează copii minori și pensia de întreținere pentru minori, obligația părintelui de a contribui la întreținerea copilului este stabilită de Codul familiei și nu este influențată de procedurile penale în curs. Indică că atât legislația națională, cât și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte, precum **Convenția ONU** cu privire la drepturile copilului, stipulează **că interesul superior al copilului trebuie să prevaleze** în toate deciziile care îl privesc. Suspendarea procesului civil ar putea prejudicia drepturile copilului la întreținere adecvată și la un trai decent ceea ce încalcă grav drepturile copilului. Invocă că în concluzie, suspendarea procesului civil de încasare a pensiei de întreținere pe motivul existenței unei cauze penale de violență în familie nu este justificată legal și contravine interesului superior al copilului.

La data de 20 martie 2025 dosarul a parvenit în adresa Curţii de Apel Sud sediul Comrat. (f.d.137)

Ulterior, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat de către avocatul Surdu Oxana în interesele reclamantului Silimiţan Igor împotriva încheierii judecătoriei Cimişlia sediul central din 28 ianuarie 2025, părților comunicându-li-se despre necesitatea prezentării referinței la recursul declarat. (f.d.140)

3. <u>Termenul de declarare a recursului:</u>

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii*.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost pronunţată la data de 29 ianuarie 2025 (f.d.126), iar recursul a fost depus la data de 06 februarie 2025, (f.d.129-132), din care motiv acesta se consideră ca fiind depus în termen.

4. <u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor vis-a-vis de cadrul legal aplicabil:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate*, *prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul judiciar consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanţei de fond, din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, *curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii*.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă*, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor*.

Potrivit art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.*

Colegiul judiciar constată că, instanţa de fond la adoptarea încheierii referitor la suspendarea procesului, nu a elucidat pe deplin circumstanţele cauzei, care au importanţă pentru soluţionarea cererii, aplicând ***eronat*** prevederile Codului de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă, *la cererea participanţilor la proces sau din oficiu, instanţa judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care: h) cauza nu poate fi judecată înainte de soluţionarea unei alte cauze conexe*.

La caz, Colegiul judiciar găsește întemeiate argumentele recurentului, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim*.

Colegiul constată că, soluția instanței de a suspenda procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silimiţan Igor către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea

pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, este pripită, or, probele speței au fost precăutate superficial.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, Colegiul atestă că, la data de ***29 aprilie 2024,*** avocatul Surdu Oxana în interesele reclamantului Silimiţan Igor a înaintat la judecătoria Cimișlia sediul central cererea de chemare în judecată către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

Prin încheierea judecătoriei Cimișlia sediul central din 29 ianuarie 2025, s-a suspendat cererea de chemare în judecată depusă de Silimiţan Igor către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, până la data rămânerii definitive, irevocabile a hotărârii pe cauza penală nr. 2023400205, pornită la data de 12 octombrie 2023 în baza art. 201^1 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Colegiul judiciar analizând motivele expuse de instanţa de fond în încheierea recurată, referitor la temeiul suspendări procesului civil, atestă că instanţa a invocat răspunsul IP Cimişlia nr. 34/30-3021 din 22 mai 2024 privind intentarea cauzei penale pe suspiciunile existenţei infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit. a) și a^1) Cod penal, și făcând trimitere la prevederile art. 63 alin. (3) Codul familiei a remarcat instanţa de fond că *din considerentele menționate și având în vedere faptul că aprecierea judecătorului nu poate fi arbitrară, interesul minorului fiind unul preponderent, iar împrejurările procesului pot fi de o mare diversitate, cum ar fi cele privitoare la climatul psihologic al copiilor în coraport cu părinții şi alți membri de familie, dar şi alte circumstanțe relevante pentru starea fizică sau psihică a minorului*¸ a dispus suspenadarea procesului civil.

Instanţa de recurs găseşte eronată o asemenea apreciere de fapt și de drept a speţei litigiului în raport cu probele prezentate, or analizând cerinţele acţiunii civile și speţa cauzei penale, la care face referire instanţa de fond, nr. 2023400205 pornită pe o bănuială rezonabilă a unei infracţiuni prevăzută de art. 201^1 alin. (2) lit. a) și a^1) Cod penal, colegiul judiciar nu găseşte o legătură de conexitate, și care ar fi efectul de influenţare a soluţiei pronunţate în cauza penală, asupra cerinţelor litigiului civil.

Or, după cum rezultă din materialele cauzei civile partea reclamantă a pus la dispiziţia instanţei un şir de probe, pe care le consideră pertinente cerinţelor înaintate, iar instanţa de fond dispune de un spectru larg de probatoriu în vederea

soluţionării litigiului, nefiind limitată în pronunţare de soluţia ce ar urma fi luată în cauza penală.

Colegiul remarcă că, domiciliul copiilor minori în viitor poate fi modificat prin noi acţiuni civile, în cazul schimbărilor de situaţii, iar la moment suspendarea procesului civil pe faptul că o probă nu este definitivă și irevocabilă nu este acceptabilă.

Subsecvent, Colegiul judiciar denotă că încheierea recurată este un obstacol la realizarea drepturilor civile a participanților la proces cu privire la examinarea într-un termen rezonabil a cauzei garantat de §1 art.6 Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale.

Conform art. 6 pct. 1 al Convenţiei pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale ,,orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public şi în ***termen rezonabil***, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil...”

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul depus de avocatul Surdu Oxana în interesele reclamantului Silimiţan Igor de a casa încheierea Judecătoriei Cimişlia sediul central din 28 ianuarie 2025, privind suspendarea examinării acţiunii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Silimiţan Igor către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei în instanţa de fond într-u continuarea examinării cauzei în fond.

În conformitate cu prevederile art. 426, 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar,

D E C I D E:

S

Se casează integral încheierea Judecătoriei Cimişlia sediul central din 28 ianuarie 2025, privind suspendarea examinării acţiunii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Silimiţan Igor către Silimiţan Olga, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreţinere, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii și se plasează pe pagina web a instanţei.

Președinte de ședință, judecător:	Judecător:	Judecător:
Mironov Andrei	Colev Grigori	Hudoba Valeri